

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА

НН ІНСТИТУТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**  
директор навчально-наукового  
інституту культури і мистецтв  
проф. Олена УСТИМЕНКО-КОСОРІЧ  
\_\_\_\_\_ 2024 р.



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**ОСНОВИ ФОРМОУТВОРЕННЯ**

Галузь знань: **02 Культура і мистецтво**

Спеціальність: **022 Дизайн**

Освітньо-професійна програма: **Дизайн інтер'єру**

Мова навчання: **українська**

Погоджено науково-методичною  
комісією НН інституту культури і  
мистецтв

«30» серпня 2024 р.

Голова Олександр РУДЕНКО

Суми - 2024

Розробник:

**Наталя БРИЖАЧЕНКО**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну  
Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

В. о. завідувача кафедри образотворчого мистецтва та дизайну:  
кандидат мистецтвознавства, доцент



Наталя КОХАН

## Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів – 4	Бакалавр	Обов'язкова	
		<b>Рік підготовки:</b>	
1-й			
<b>Семестр</b>			
1-й та 2-й			
<b>Лекції</b>			
20 год.			
<b>Практичні, семінарські</b>			
32 год.			
<b>Самостійна робота</b>			
64 год.			
<b>Консультації:</b>			
4 год.			
Загальна кількість годин – 120		<b>Вид контролю:</b> залік	

### 1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Нормативна навчальна дисципліна «Основи формоутворення» є складовою професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за спеціальністю 022 –Дизайн

Вивчення курсу «Основи формоутворення» передбачає засвоєння студентами знань щодо основ роботи з лінійно-пластичними, об'ємними та просторовими формами,

Дисципліна «Основи формоутворення» на 1 курсі підготовки ОР Бакалавр призначена для теоретичної підготовки фахівця в галузі дизайну, дає змогу розширення професійних навиків аналізу композиції. Графічних та пластичних засобів моделювання форми, провідних прийомів та принципів композиційно-художнього формоутворення

Вивчення курсу «Основи формоутворення» передбачає засвоєння студентами теоретичних знань з основ композиції та практичних навичок роботи з графічними та пластичними формами у різних техніках.

При вивченні дисципліни доцільно застосовувати принцип послідовності у репрезентації теоретичної частини курсу та метод компаративного аналізу при розгляді різноманітних аналогів, що якнайкраще сприяють створенню загальної картини варіативності композиції і шляхів роботи з формою, , а також творчості архітекторів, дизайнерів та художників ХХ-ХХІ ст.

Дисципліна «Основи формоутворення» розвиває ерудицію, критичне мислення та відповідальність студента в аспекті засвоєння великої кількості теоретичного та практичного матеріалу.

Метою дисципліни «Основи формоутворення» на 1 курсі підготовки бакалаврів є формування у студента загальних теоретичних знань та практичних навичок для подальшої повноцінної самостійної роботи в галузі дизайну інтер'єру

### 2. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Основи формоутворення» викладається студентам ОР Бакалавр і вимагає обізнаності (в об'ємі шкільного курсу) із історичним розвитком культури і мистецтва, творчістю видатних архітекторів та дизайнерів.

### 3. Результати навчання за дисципліною

Курс передбачає узагальнення теоретичних знань і практичних навичків у сфері формоутворення, що є основою професійної діяльності дизайнера предметно-просторового середовища.

<p><b>Знання:</b> особливостей створення художнього образу дизайн-об'єкту засобами композиції, загальні ідеї провідних художньо-естетичних тенденцій та концептів в галузі архітектури, дизайну та сучасного мистецтва.</p> <p><b>Уміння:</b> виявляти особливості побудови композиції, її стилістики, прийомів та засобів втілення художнього змісту; здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.</p>	<p><b>ПРН 1</b></p>	<p>Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу</p>
<p><b>Уміння:</b> визначати художні складові мистецьких течій, художньо-технічні прийоми; категорії художніх засобів; вибудувати та обґрунтувати концепцію художнього твору на основі проведеного аналізу робіт попередників</p>	<p><b>ПРН 2</b></p>	<p>Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.</p>
<p><b>Знання:</b> розмаїття промислових засобів (програмного забезпечення та верстатів), що застосовуються для створення інтер'єрних площинних, об'ємних та просторових арт-об'єктів.</p> <p><b>Уміння:</b> оволодіння різними технологіями роботи у відповідних комп'ютерних програмах векторної графіки (створення рапортної композиції, підготовки складних розгорток для макетування).</p>	<p><b>ПРН 4</b></p>	<p>Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізацією).</p>
<p><b>Знання:</b> інформаційних джерел з електронної мережі із прикладами композицій, авторських арт-об'єктів, інтер'єрів та архітектурних споруд.</p> <p><b>Уміння:</b> генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва і дизайну – створювати оригінальні ескізи на основі аналізу робіт попередників.</p>	<p><b>ПРН 5</b></p>	<p>Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.</p>
<p><b>Знання:</b> основних засад теорії композиції, композиційних засобів, прийомів та принципів, що застосовуються при створенні авторських робіт.</p> <p><b>Уміння:</b> інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.</p>	<p><b>ПРН 6</b></p>	<p>Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.</p>
<p><b>Знання:</b> особливостей мистецьких стилів, загальні ідеї провідних художньо-естетичних та культурних тенденцій; обізнаність у сучасних тенденціях світового мистецтва та дизайну; знання основних засад теорії композиції.</p> <p><b>Уміння:</b> проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва..</p>	<p><b>ПРН 8</b></p>	<p>Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові</p>

		художнього образу.
<b>Знання:</b> обізнаність у історії світового образотворчого та декоративного мистецтва; можливість орієнтуватись в особливостях мистецьких стилів <b>Уміння:</b> використовувати професійні знання у практичній діяльності. Здатність використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову, інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі	<b>ПРН 9</b>	Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.
<b>Знання:</b> основних термінів, що застосовуються у композиції <b>Уміння:</b> володіти особливостями роботи з різними графічними і пластичними матеріалами.	<b>ПРН 15</b>	Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою з основ композиції

#### 4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A 90-100 балів Відмінно	студент досконало знає теоретичний матеріал і мистецькі зразки; відповідає без помилок; вміє застосовувати отримані знання, оперувати понятійно-термінологічним апаратом; вміє робити графоаналітичний розбір творів; збирає та систематизує ілюстративний матеріал за заданою темою; виконує практичні та самостійні роботи на високому професійному рівні
B 82-89 Добре	студент на достатньому рівні володіє теоретичним матеріалом, оперує понятійно-термінологічним апаратом, але недостатньо орієнтується в мистецьких стилях і техніках; збирає та систематизує ілюстративний матеріал за заданою темою; виконує практичні та самостійні роботи на достатньо високому професійному рівні
C 74-81 Добре	студент в цілому володіє теоретичним матеріалом, але недостатньо переконливо оперує понятійно-термінологічним апаратом; недостатньо орієнтується в мистецьких стилях, техніках та історичних персоналіях; збирає ілюстративний матеріал за заданою темою без суттєвої систематизації та класифікації; виконує практичні та самостійні роботи на середньому професійному рівні
D 64-73 Задовільно	студент не досконало володіє теоретичним матеріалом та оперує понятійно-термінологічним апаратом; помітні відсутність системності, наполегливості, старанності у вивченні завдань та результативності підготовки; збирає ілюстративний матеріал за заданою темою без систематизації та класифікації; виконує практичні та самостійні роботи на низькому професійному рівні
E 60-63 Задовільно	студент у цілому обізнаний з теоретичним матеріалом та понятійно-термінологічним апаратом; явні відсутність системності, наполегливості, старанності у вивченні завдань та результативності підготовки; збирає ілюстративний матеріал за заданою темою без систематизації та класифікації; виконує практичні та самостійні роботи на дуже низькому професійному рівні; не прислухається до порад керівника
F <sub>X</sub> 35-59 Незадовільно	явна недбалість індивідуальної підготовки, постійне невиконання теоретичних завдань, відсутність самостійної роботи та інтересу до предмету (як до історії, так і до зразків мистецтва), що вивчається; самостійна робота не виконується
F 0-35 Незадовільно	системна недбалість індивідуальної підготовки й невиконання теоретичних завдань, відсутність самостійної роботи та інтересу до предмету, що вивчається; самостійна робота не виконується

## Розподіл балів

### 1 семестр

Поточний контроль					Разом	Загальна сума
Розділ 1.						
T.1.1	T.1.2	T.1.3	T.1.4	T.1.5	30	50
Контроль лекційних (практичних) занять						
6	3	6	9	6		
Контроль самостійної роботи						
4	4	4	4	4	20	

### 2 семестр

Поточний контроль			Разом	Загальна сума
Розділ 2.				
T.2.1	T.2.2	T.2.3	30	50
Контроль лекційних (практичних) занять				
5	10	15		
Контроль самостійної роботи				
	10	10	20	

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	<b>A</b>	<b>Відмінно</b>
82 - 89	<b>B</b>	<b>Добре</b>
74 - 81	<b>C</b>	
64 - 73	<b>D</b>	<b>Задовільно</b>
60 - 63	<b>E</b>	
35 - 59	<b>FX</b>	
1 - 34	<b>F</b>	<b>незадовільно з можливістю повторного складання незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</b>

## 5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: презентації практичних завдань та залік.

## 6. Програма навчальної дисципліни

**Розділ 1. Композиційно-художнє формоутворення. Основні засоби та способи побудови форми**

**Розділ 2. Принципи композиційно-художнього формоутворення та гармонізація художньої форми.**

### 7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

**Розділ 1. Композиційно-художнє формоутворення. Основні засоби та способи побудови композиції**

**Тема 1.1.** Форма та художній образ

**Тема 1.2.** Лінійно-пластична форма. Текстура. Фактура. Рельєф

**Тема 1.3.** Об'ємна та просторова форми

**Тема 1.4.** Способи побудови композиції. Засоби гармонізації композиції: метр і ритм.

**Тема 1.5.** Засоби гармонізації композиції: нюанс і контраст, статика і динаміка, симетрія і асиметрія.

**Розділ 2. Принципи композиційно-художнього формоутворення та гармонізація художньої форми.**

**Тема 2.1.** Провідні принципи композиційно-художнього формоутворення

**Тема 2.2.** Біоморфізм в дизайні. Трансформація і стилізація форми

**Тема 2.3.** Концептуальне формоутворення. Арт-дизайн.

### 7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	У тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Конс.	Самост. роб.		Лекції	Практ.	Конс.	Самос. поб.
<b>Розділ 1. Композиційно-художнє формоутворення. Основні засоби та способи побудови форми</b>										
<b>Тема 1.1.</b> Форма та художній образ	12	2	2		8					
<b>Тема 1.2.</b> Лінійно-пластична форма. Текстура. Фактура. Рельєф	12	2	2		8					
<b>Тема 1.3.</b> Об'ємна та просторова форми	16	2	4		10					
<b>Тема 1.4.</b> Способи побудови композиції. Засоби гармонізації композиції: метр і ритм.	17	2	4		11					
<b>Тема 1.5.</b> Засоби гармонізації композиції: нюанс і контраст, статика і динаміка, симетрія і асиметрія	18	2	4	2	10					
<b>Розділ 2. Принципи композиційно-художнього формоутворення та гармонізація художньої форми</b>										
<b>Тема 2.1.</b> Провідні принципи композиційно-художнього формоутворення	8	4	2		2					
<b>Тема 2.2.</b> Біоморфізм в дизайні. Трансформація і стилізація форми	18	4	8		6					
<b>Тема 2.3.</b> Концептуальне формоутворення. Арт-дизайн	16	2	6	2	9					
<b>Всього:</b>	<b>120</b>	<b>20</b>	<b>32</b>	<b>4</b>	<b>64</b>					

### Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
<b>РОЗДІЛ 1. Композиційно-художнє формоутворення. Основні засоби та способи побудови форми</b>			
<b>Тема 1.1. Форма та художній образ</b>			
1	Форма як основа створення художнього образу в дизайні	2	
<b>Тема 1.2. Лінійно-пластична форма. Текстура. Фактура. Рельєф</b>			
2	Пластика поверхонь. Відмінності фактури і текстури. Різновиди рельєфів. Застосування фактурних і рельєфних панно в інтер'єрів	2	
<b>Тема 1.3. Об'ємна та просторова форми</b>			
3	Особливості створення об'ємної, фронтально-просторової, об'ємно-просторової та глибинно-просторової форм. Їх відмінності та приклади в дизайн-практиці та архітектурі	2	
<b>Тема 1.4. Способи побудови композиції. Засоби гармонізації композиції: метр і ритм.</b>			
4	Огляд провідних способів побудови композиції. Основні прийоми створення метро-ритмічних композиції. Поняття про рапортну композицію. Членування поверхонь та створення динамічності через роботу форми.	2	
<b>Тема 1.5. Засоби гармонізації композиції: нюанс і контраст, статика і динаміка, симетрія і асиметрія.</b>			
5	Дослідження основних засобів гармонізації форми. Аналітичний розгляд прикладів з графічного дизайну та дизайну предметно-просторового середовища	2	
<b>РОЗДІЛ 2. Принципи композиційно-художнього формоутворення та гармонізація художньої форми</b>			
<b>Тема 2.1. Провідні принципи композиційно-художнього формоутворення</b>			
6	Провідні принципи композиційно-художнього формоутворення.	2	
7	Відображення принципів формоутворення в дизайні предметно-просторового середовища	2	
<b>Тема 2.3. Біоморфізм в дизайні. Трансформація і стилізація форми</b>			
8	Інтерпретація біонічних форм в дизайні і архітектурі.	2	
9	Трансформація і стилізація форми	2	



<b>Тема 2.3. Концептуальне формоутворення. Арт-дизайн</b>			
10	Роль асоціативного мислення в процесі формоутворення. Робота з концепцією проекту. Арт-дизайн як окремий напрямок мистецької творчості	2	
<b>Разом</b>		<b>20</b>	

### **Теми практичних (семінарських) занять**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
<b>РОЗДІЛ 1. Композиційно-художнє формоутворення. Основні засоби та способи побудови форми</b>			
<b>Тема 1.1. Форма та художній образ</b>			
1	Ознайомлення з комп'ютерною програмою векторної графіки CorelDraw. Виконання Вправи №1 «Перетворення форми» (на основі концепцію П. Клеє)	2	
<b>Тема 1.2. Лінійно-пластична форма. Текстура. Фактура. Рельєф</b>			
2	Вправа №2 Здійснити збір матеріалу про текстури, фактури та рельєфні панно в інтер'єрі. Формат А4. Текстури: деревина, камінь, тканин. На 1 аркуші Фактури: пориста, зерниста, пупирчаста, ворсиста, волокниста, «вафельна», плетена, бугриста. На 1 аркуші Рельєф: зробити альбом «Рельєф в інтер'єрі». 10 ілюстрацій по 2 картинки на аркуш.	2	
<b>Тема 1.3. Об'ємна та просторова форми</b>			
3	Вправа №3 «Фактура та рельєф» Створити парний макет з двох квадратів, де на першому створити фактуру, а на другому – рельєф. Розміри квадратів: 90x90 мм. Висота кожного – до 5 мм. Формат аркушу для подачі роботи - А3. Розробка ескізу. Проби макетування.	2	
4	Чистове виконання завдання у техніці макетування з білого паперу	2	
<b>Тема 1.4. Способи побудови композиції. Засоби гармонізації композиції: метр і ритм.</b>			
5	Вправа №4. «Об'ємно-просторова форма». На основі вивченого лекційного матеріалу, розробити об'ємно-просторову форму, що складається з простих геометричних фігур, у своїй структурі має фактури. Розмір макету: 150x150x150 мм. Матеріал: білий щільний папір. Формат подачі роботи: А3. Розробка ескізу у графічній техніці	2	

6	Чистове виконання завдання у техніці макетування з білого паперу	2	
<b>Тема 1.5. Засоби гармонізації композиції: нюанс і контраст, статика і динаміка, симетрія і асиметрія</b>			
7	Вправа №5 «Графічне моделювання об'ємної форми» Обрати одну геометричну об'ємну фігуру (куб, піраміду, конус тощо) та розробити виразне графічне рішення поверхонь, створюючи оптичні ілюзії викривлення поверхонь. Застосовувати метр та ритм. Орієнтовні розмір макету: 100x100x100 мм. Матеріал: білий щільний папір. Формат подачі роботи: А3. Розробка ескізу у графічній техніці	2	
8	Чистове виконання завдання у техніці макетування з білого паперу з графічним опрацюванням поверхонь	2	
<b>РОЗДІЛ 2. Принципи композиційно-художнього формоутворення та гармонізація художньої форми</b>			
<b>Тема 2.1. Провідні принципи композиційно-художнього формоутворення</b>			
9	Вправа №1. Оформлення альбому збору матеріалу дизайн-об'єктів (інтер'єри, меблі, арт-об'єкти тощо), де кожна картинка ілюструє окремий принцип композиційно-художнього формоутворення. По 1 ілюстрації на аркуші. Знизу вказати, який принцип проілюстровано.	2	
<b>Тема 2.2. Біоморфізм в дизайні. Трансформація і стилізація форми</b>			
10	Вправа №2. «Графоаналітичний розбір природної форми». Обрати одну з форм природи (квітка, листок, метелик, мушля тощо). Розібрати обрану форму з позиції композиційного устрою. Розробка ескізу.	2	
11	Затвердження ескізу. Опрацювання фінального варіанту	2	
12	Комп'ютерна графіка. Векторна програма. Виконання начисто	2	
13	Компановка на форматі А3. На аркуші має бути: фото оригіналу, а знизу - композиційний аналіз.	2	
<b>Тема 2.3. Концептуальне формоутворення. Арт-дизайн</b>			
14	Вправа №3 «Інтерпретація природної форми» Створення у техніці макетування фронтально-просторової, об'ємно-просторової або глибинно-просторової композиції на основі аналізу природної форми (на основі Вправи №2). Формат макету: 200x200x200 мм. Формат основи: 30x40 см.	2	
15	Ескізування. Чорнові макети	2	
16	Початок роботи над макетом	2	
<b>Разом</b>		<b>32</b>	

## Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
<b>РОЗДІЛ 1. Композиційно-художнє формоутворення. Основні засоби та способи побудови форми</b>			
<b>Тема 1.1. Форма та художній образ</b>			
1	Вправа №1 «Перетворення форми» Знайомство з програмою векторної графіки CorelDraw.	2	
2	Затвердження ескізу до Вправи №'1.	2	
3	Виконання завдання у програмі векторної графіки	2	
4	Оформлення роботи.	2	
<b>Тема 1.2. Лінійно-пластична форма. Текстура. Фактура. Рельєф</b>			
5	Вправа №2. Альбом аналогів з текстур, фактур та рельєфу. Зібрати матеріали у мережі Інтернет	2	
6	Систематизація матеріалу.	2	
7	Оформлення аналогів згідно зразка	2	
8	. Оформлення аналогів згідно зразка	2	
<b>Тема 1.3. Об'ємна та просторова форми</b>			
9	Вправа №3. «Фактура та рельєф» Створити дві фронтальні композиції на тему «Фактура та рельєф». Прості геометричні композиції. Формат кожного квадрата: 90х90 мм. Висота до 5 мм Розробка ескізів.	2	
10	Креслення сітки, за якою буде відбуватись макетування	2	
11	Проби макетування. Робота з білим папером	2	
12	Чистове макетування	2	
13	Доопрацювання роботи. Приклеїти макет на основу. Формат А3. Підписати.	2	
<b>Тема 1.4. Способи побудови композиції. Засоби гармонізації композиції: метр і ритм.</b>			
14	Вправа №4 «Об'ємно-просторова форма». Виготовлення макету об'ємно-просторової форми на основі впровадження засобів гармонізації композиції. Обрати конкретні засоби гармонізації композиції (наприклад: контраст форм + динаміка + симетрія) та реалізувати їх у макетній техніці. Робота з простими геометричними фігурами. Замальовки	2	
15	Розробка ескізів у графічних техніках.	2	
16	Чорнове макетування за обраним ескізом. Розміри композиції: 150х150х150 мм. Матеріал: білий щільний папір. Формат подачі роботи: А3.	2	
17	Створення фактур	2	
18	Чистове макетування.	2	

19	Доопрацювання деталей	1	
<b>Тема 1.5. Засоби гармонізації композиції: нюанс і контраст, статика і динаміка, симетрія і асиметрія</b>			
20	Вправа №5 «Графічне моделювання об'ємної форми» Виготовлення макету об'ємної форми (куб) з використання прийомів графічного моделювання. Матеріал: білий папір. Розмір макету: 100x100x100 мм. Формат подачі роботи: А3. Обрати один з прийомів графічного моделювання форми та розробити ескізи.	2	
21	Розробка графічних оптичних ілюзій	2	
22	Нанесення графіки на форму	2	
23	Чистове макетування. Моделювання основної форми Матеріал: білий папір.	2	
24	Доопрацювання роботи. Приклеїти макет на основу. Формат А3. Підписати.	2	
<b>РОЗДІЛ 2. Принципи композиційно-художнього формоутворення та гармонізація художньої форми</b>			
<b>Тема 2.1. Провідні принципи композиційно-художнього формоутворення</b>			
25	Пошук фотографій дизайн-об'єктів (інтер'єри, меблі, арт-об'єкти тощо), де кожна картинка ілюструє окремий принцип композиційно-художнього формоутворення.	2	
<b>Тема 2.2. Біоморфізм в дизайні. Трансформація і стилізація форми</b>			
26	Обрати аналог природної форми. Здійснити графоаналітичний розгляд об'єкту.	2	
27	Визначити пропорції, виявити композиційний центр, виокремити основні формотворчі елементи.	2	
28	Чистове виконання	2	
<b>Тема 2.3. Концептуальне формоутворення. Арт-дизайн</b>			
29	Створення ескізів композиції на тему: «Інтерпретація природної форми». Графічні техніки	2	
30	Опрацювання головної форми.	2	
31	Робота над деталями у графіці.	2	
32	Робота над чорновими макетами.	2	
33	Чистове виконання	1	
<b>Разом</b>		<b>64</b>	

## 8. Рекомендовані джерела інформації

### Основні:

1. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., Лясковський О. Й. Основи об'ємно-просторової композиції [Текст] : навч. посіб.; МОН України. Львів. НУ: Львівська Політехніка. 2020. 212 с.
2. Костенко Т.В Основи композицій та тримірного формоутворення. Навчально-методичний посібник. Х.: ХДАДМ, 2003. 256 с.
3. Михайленко В.С., Яковлев М.І. Основи композиції. К.: Каравела, 2004. 243 с.
4. Синепупова Н. Композиція: Тотальний контроль. К: ArtHuss. 2019. 240 с.

**Допоміжні:**

5. Аккізов. К. Вчимося малювати. Крок за кроком К.: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2010. 128 с.
6. Бразелл Д., Девіс Дж. Як зрозуміти ілюстрацію. К.: ArtHuss, 2019. 208 с.
7. Емброуз Г., Леонард Н. Основи. Графічний дизайн 03: Генерування ідей. К: ArtHuss, 2019. 240 с.
8. Іванов. С. Основи композиції видання. К.: Світ. 2013. 232 с.
9. Galer M. Photography foundations for art & design Amsterdam [etc] : Elsevier: Focal Press, 2004.

## **9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна**

Програма здійснюється за наявності дидактичних та ілюстративних матеріалів, а також навчально-методичного матеріалу (посібників, монографій, популярної літератури з історії образотворчого мистецтва, ілюстрованих альбомів, доступу до електронних ресурсів) та апаратури (відеопроєктор, комп'ютер, ноутбук) для проведення практичних занять з достатньою кількістю ілюстрацій (презентацій) зразків, що вивчаються за програмою. Як наочні методи навчання можливо здійснювати відвідування виставок, вернісажів, майстерень дизайнерів, організацію екскурсій тощо.

Поміж матеріалів для практичних та самостійних робіт знадобляться: олівці, лінери, ніж, ножиці, лінійки, білий папір, картон.